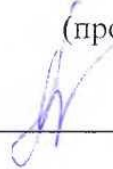


Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет економічний
Кафедра управління та експертизи товарів

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні кафедри управління та експертизи товарів
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №5 від 21.01. 2022 р.)

в.о. зав. кафедри  доц. Маріанна ПАВЛИШИН

СИЛАБУС

з дисципліни вільного вибору студента
«ТІМБІЛДІНГ І ОРГАНІЗАЦІЙНА ПОВЕДІНКА»,
що викладається в межах ОПІ першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти для студентів 3 курсу

Львів - 2022



СИЛАБУС дисципліни «ТІМБІЛДІНГ І ОРГАНІЗАЦІЙНА ПОВЕДІНКА»

в межах ОПІ першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти для студентів 3 курсу

Назва курсу	«ТІМБІЛДІНГ І ОРГАНІЗАЦІЙНА ПОВЕДІНКА»
Адреса викладання дисципліни	Навчальний корпус ЛНУ імені Івана Франка (за розкладом)
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра управління та експертизи товарів
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Дисципліна вільного вибору студента третього курсу циклу соціально-гуманітарної підготовки
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна
Семестр	6
Форма навчання	Денна / заочна
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити / 90 годин
Викладач	Скрипко Тетяна Олександрівна, доктор економічних наук, професор кафедри управління та експертизи товарів економічного факультету
Контактна інформація викладача	Профайл викладача: https://econom.lnu.edu.ua/employee/skrypko-tetiana-oleksandrivna Електронна пошта викладача: tetiana.skrypko@lnu.edu.ua
Консультації з питань вивчення дисципліни	У день проведення практичних занять. З 15.00 до 16.00 год. на кафедрі управління та експертизи товарів (вул. Дж. Вашингтона, 5а, ауд. 203). Можливі онлайн консультації, час яких узгоджується з викладачем по електронній пошті
Мова викладання	Українська
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/course/timbildinh-i-orhanizatsiyna-povedinka

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

<p>Коротка анотація дисципліни</p>	<p>«Тімбілдинг і організаційна поведінка» є вибірковою дисципліною, яка забезпечує формування умінь, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою. Викладається у 6 семестрі в обсязі 3 кредити ECTS. Дисципліна вивчається на основі базової гуманітарної підготовки студентів, має міждисциплінарний характер і базується на теоретичних напрацюваннях і практичному досвіді інших сфер суспільної діяльності – соціології, психології, ділової української мови, менеджменту тощо. Методика вивчення курсу базується на синтезі лекцій та практичних занять, які передбачають аналіз конкретних ситуацій, рольові ігри, практичні прийоми командної роботи.</p>
<p>Мета дисципліни</p>	<p>Метою викладання дисципліни «Тімбілдинг і організаційна поведінка» є удосконалення системи знань про процеси групової поведінки, щодо механізму управління трудовим колективом, розвитку власних лідерських якостей, набуття навичок спілкування, взаємодії у команді, сприяти підвищенню науково-практичного та культурного рівня спеціалістів, їх компетенції.</p> <p>Завданнями вивчення курсу є засвоєння основних теоретичних знань та практичних навичок з питань: методологічних, соціально-психологічних та економічних аспектів управління груповою діяльністю; покращення практичних навичок і вмінь щодо вербальних та інших форм комунікацій, опанування методів забезпечення креативної діяльності в організаціях; вивчення сучасних організаційних форм прийняття рішень управління інноваційною діяльністю та змінами; ознайомлення із неформальними практиками саморозвитку, управління в зарубіжних країнах для адаптивного використання його в Україні у вітчизняних підприємствах.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балановська Т. І., Михайліченко М. В., Троян А. В. Сучасні технології управління персоналом: навч. посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466 с. 2. Горбунова В.В. Психологія командотворення: Ціннісно-рольовий підхід до формування та розвитку команд: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2014. 380 с. 3. Психологія тимбілдингу: навч. посібник [за заг. ред. Романовського О.Г., Калашникової С. В.]. – Харків: «Друкарня Мадрид», 2017. 92 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бліхар В., Верескля М., Михаліцька Н. Офіс-менеджмент: навч.-метод. посібн. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 348 с. 2. Гавриш О. А., Довгань Л. Є., Крейдич І. М., Семенченко Н. В. Технології управління персоналом: монографія. Київ: НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2017. 528 с. 3. Голентовська О. С. Огляд зарубіжних та вітчизняних підходів до проблеми командотворення. Наука і освіта: наук.-пр. журнал Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2014. – № 5. – С. 24–30. 4. Калинець К. С. Сутність та особливості формування управлінської команди. Сучасний менеджмент і економічний розвиток. – Суми: СумДУ, 2014. С. 105–111. 5. Монастирський Г. Л. Теорія організації: навч. посіб. – Київ:

	<p>Знання, 2008. 319 с.</p> <p>6. Нікіфорова Л. О. Білоконь Я. В. Тімблдинг як основа ефективного розвитку колективу. Економічний простір – Дніпро, ПДАБА, 2012, № 59. С. 218 – 225.</p> <p>7. . Скрипко Т. О. Інноваційний менеджмент: підручник. Київ: Знання, 2011. 426 с.</p> <p>8. Скрипко Т. О. Парадигма розвитку і економічної безпеки малого і середнього підприємництва в системі національної конкурентоспроможності. Львів: Ліга-Прес, 2014. 392 с.</p>
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять, з них 16 години лекцій, 16 годин практичних занять та 48 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення дисципліни студенти будуть знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - закони організації як соціального осередку; - етапи групової динаміки; - принципи і складові командоутворення; - психологічні, соціальні, культурні складові групової діяльності; - теорії лідерства; - основи міжособових комунікацій для спільного вирішення виробничих питань; - тенденції розвитку соціально-психологічного профілю працівника згідно ситуаційного підходу в менеджменті; - напрями підвищення продуктивності роботи групи; - напрями впливу тимблдингу на ефективне управління командою та персоналом в цілому <p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> - згуртовано виконувати завдання на основі системного підходу менеджменту; - використовувати стимули до творчої роботи; - застосовувати прийоми стресостійкості, емоційного піднесення; - створювати позитивний клімат у колективі; - спільно розробляти і реалізовувати креативні рішення; - формувати лояльність персоналу до підприємства, на якому працюють.
Ключові слова	Особистість, організація, робоча група, команда, прийняття рішень, поведінка, мотивація, креативність, згуртованість, лояльність, лідерство.
Формат курсу	Денний/заочний Проведення лекцій, семінарських/практичних занять, консультацій
Теми	Див. додаток
Підсумковий контроль, форма	<p>Формами поточного контролю при вивченні навчальної дисципліни є семінарські та практичні заняття, тестування, презентації виконаних завдань та досліджень.</p> <p>Формами підсумкового контролю є підсумковий модульний контроль та залік.</p>
Пререквізити	«Тімблдинг і організаційна поведінка» має міждисциплінарний характер і базується на теоретичних напрацюваннях і практичному досвіді інших сфер суспільної діяльності – теорії організацій, психології та соціології, менеджменті, ділової мови, ораторського мистецтва, конфліктології; вивчається після таких дисциплін як: «Історія України», «Економіка», «Менеджмент», «Українська ділова мова», «Культурологія».
Навчальні методи	Активні методи навчання з використанням педагогічних інструментів:

<p>та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>проблемна лекція, лекція із візуалізацією, дискусії, мозковий штурм, імітаційна ділова гра, кейс-стаді, рольова гра, робота в малих групах, а також неформальні заняття у відкритому просторі.</p>
<p>Необхідні обладнання</p>	<p>Персональний комп'ютер, смартфон з доступом до мережі Інтернет, мультимедійний пристрій, роздаткові матеріали, цифрові платформи</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: - практичні (семінарські) / самостійні / модулі 60% семестрової оцінки. Максимальна кількість – 60 балів. - залік: 40% семестрової оцінки. Максимальна кількість – 40 балів Підсумкова максимальна кількість – 100 балів. Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – 20% від визначених балів за даний вид роботи. Студенти виконують декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Перескладання (модулів, контрольних робіт) відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка про стан здоров'я). Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем. Політика щодо відвідування: Відвідування занять (лекцій, практичних занять курсу) є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в он-лайн формі. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література надається викладачем виключно в освітніх цілях, без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання інформаційних джерел, яких немає серед рекомендованих</p>
<p>Контрольні запитання на залік</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Типологія особистості: темперамент, психотипи тощо. 2. Вплив сучасних тенденцій у суспільстві на прояв темпераментів. 3. Вплив темпераменту на поведінку індивіда у стресовій, конфліктній ситуаціях. 4. Поняття емпатії та емоційного інтелекту. 5. Роль емоційного інтелекту для ділових digital-комунікацій. 6. Новітні дослідження щодо емоційних здібностей індивіда. Відмінності між інтелектуальним та емоційним інтелектом. Методи покращення власного EQ. 7. Складові міжособистісного спілкування: асертивність, здатність висловлювати власні почуття, переконання та думки. 8. Здатність захистити особисті права. Коректність та вміння ладити з іншими людьми. 9. Причини відмінностей між особистостями на прикладах старших та молодших співробітників. 10. Роль керівника у розвитку співробітників. 11. Закони організації як соціального утворення: онтогенез, пропорційність елементів, синергія, саморегулювання.

	<ol style="list-style-type: none"> 12. Етапи розвитку організації як соціального утворення. Відносини між індивідом і колективом. Види груп та їх розвиток. 13. Побудова ефективних команд. Оцінка різноманітності у команді. 14. Поведінка в робочих групах. Відмінність групової взаємодії від індивідуальної поведінки. 15. Особливості зміни поведінки людини у групі. 16. Позитивні та негативні ефекти командної роботи. 17. Чинники ефективного розвитку команд. 18. Способи та інструменти спонукання підлеглих працювати з повною віддачою. 19. Діагностика індивідуальних мотиваційних типів підлеглих. Ефективні стимули для різних мотиваційних типів працівників. 20. Феномен лояльності працівників та способи, що допомагають його утримати. 21. Суть феноменів влади та авторитету у спільноті (трудовому колективі). 22. Культурні, міжнародні відмінності щодо форм, важелів, дистанції влади. 23. Інструменти та прийоми ефективного використання влади. 24. Баланс між егоцентричною поведінкою та суспільними задачами, вимогами і результатами. 25. Сучасні тенденції розвитку форм влади: меритократія, адхократія. 26. Переконання і насага для лідера: значення для підтримання авторитету. 27. Суть поняття мистецтва розмов з опонентом. 28. Етапи розвитку лідерів – концепція Гарвардської школи бізнесу. 29. Ситуаційний підхід до стилю керівництва. 30. Організаційні зміни. Управління процесом запровадження змін. 31. Прийняття рішень в демократичний спосіб. Сприяння творчості у командах. 32. Моделі прийняття рішень: раціональна, інтуїтивна. 33. Архітектура робочих завдань, операцій, процесів. 34. Види, особливості бізнес-комунікацій та шляхи покращення. 35. Дизайн-мислення у бізнесі. Прикладні інструменти та технології. 36. Аргументація та переконання як основа позитивного впливу, просування своїх ідей. 37. Створення довіри як основний елемент комунікації. Встановлення та підтримання контакту, активного слухання. 38. Алгоритм конструктивної критики. 39. Види аргументації: раціональна та емоційна. Типи аргументів, правило використання різних психотипів партнерів. 40. Мистецтво переговорних комунікацій.
Опитування	<p>Опитування проводиться на практичних заняттях у вигляді есе, вирішення кейсу, тестових завдань, доповідей та презентацій.</p> <p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості викладання буде надано по завершенню курсу</p>

СХЕМА КУРСУ

6 семестр

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література (основна – ОЛ, додаткова – ДЛ)	Завдання, год	Термін виконання
1	2	3	4	5	6
1	Тема 1. Характеристика особистості: класичний і новітній ракурси. Типологія особистості: темперамент, психотипи. Вплив сучасних тенденцій у суспільстві на прояв темпераментів. Поняття емпатії та емоційного інтелекту. Роль емоційного інтелекту для ділових digital-комунікацій.	Лекція – 2 год	ОЛ – 2, 3 ДЛ – 2	Опрацювати літературу, підготуватися до практичного заняття, 6 год.	Тиждень 1
2	Тема 1. Характеристика особистості: класичний і новітній ракурси. Новітні дослідження щодо емоційних здібностей індивіда. Відмінності між інтелектуальним та емоційним інтелектом (IQ та EQ). Методи покращення власного EQ.	Практичне заняття (дискусія, Команда гра «Поділися списком своїх бажань») – 2 год.	ОЛ – 2, 3 ДЛ – 2	Скласти список методів покращення власного EQ.	Тиждень 2
3	Тема 2. Міжособистісні відносини. Міжособова сфера. Складові міжособистісного спілкування: асертивність, здатність висловлювати власні почуття, переконання та думки. Здатність захистити особисті права. Коректність у висловлюванні власної точки зору, толерантність. Міжособистісні відносини. Причини відмінностей між особистостями. Різноманітність на прикладах відмінностей старших та молодших співробітників.	Лекція – 2 год	ОЛ – 2, 3 ДЛ – 2	Опрацювати літературу, підготуватися до практичного заняття, 6 год.	Тиждень 3
4	Тема 2. Міжособистісні відносини. Розв'язування ситуаційних вправ щодо: Покоління X-Y-Z: ключові ознаки та відмінності. Ціннісні орієнтації особистості. Конфлікти та комунікації. Невербальне спілкування. Здатність вибудовувати стосунки людей з різними темпераментами. Роль керівника у розвитку співробітників. Коучинг: формування відносин із підлеглими через емоційний вплив.	Практичне заняття Команда гра «Офісні дрібниці» ; Команда гра типу «Pictionary» – 2 год.	ОЛ – 2, 3 ДЛ – 2	Визначити власні риси темпераменту, характеру, конфліктності, ціннісних орієнтацій за допомогою психологічних тестів, зробити висновки	Тиждень 4
5	Тема 3. Закони функціонування виробничих організацій:	Лекція – 2 год	ОЛ – 1, 2, 3	Опрацювати літературу,	Тиждень 5

	соціальний аспект. Закони організації як соціального утворення. Етапи розвитку організації. Відносини між індивідом і колективом. Види груп та їх розвиток. Побудова ефективних команд..		ДЛ –3, 4, 5	підготуватися до практичного заняття	
6	Тема 3. Закони функціонування виробничих організацій: соціальний аспект. Розв'язування ситуаційних вправ щодо: різноманітності у команді. Поведінка в робочих групах. Відмінність групової взаємодії від індивідуальної поведінки. Особливості зміни поведінки людини у групі. Групові ефекти та їхній вплив на ефективність роботи групи. Способи контролю роботи групи на етапах її життєвого циклу	Практичне заняття Команда гра «Емблема команди» – 2 год.	ОЛ – 1, 2, 3 ДЛ –3, 4, 5	Скласти есе на тему: «Що мене здивувало, найбільше вразило і запам'яталося по заняттях з тимбілдінгу»	Тиждень 6
7	Тема 4. Інструменти та методи тимбілдінгу. Чинники ефективності командної роботи. Чинники ефективного розвитку команд. Модерація та фасилітація. Способи та інструменти спонукання підлеглих працювати з повною віддачою. Діагностика індивідуальних мотиваційних типів підлеглих. Інструменти та методи стимулювання. Ефективні стимули для різних мотиваційних типів працівників. Феномен лояльності працівників та способи, що допомагають його утримати.	Лекція – 2 год	ОЛ – 2, 3 ДЛ –1, 2, 3, 4, 6, 7	Опрацювати літературу, підготуватися до практичного заняття	Тиждень 7
8	Тема 4. Інструменти та методи тимбілдінгу. Практикум визначення типу мотивації навчання/праці у студентів (працівників)	Практичне заняття Вправа «Обкладинка глянцевого журналу» – 2 год	ОЛ – 2, 3 ДЛ –1, 2, 3, 4, 6, 7	Визначити власний тип мотивації навчання/праці і одного з родичів («працівника»), зробити висновки	Тиждень 8
9	Тема 5. Сучасний погляд на лідерство. Культурні, міжнародні відмінності щодо форм, важелів, дистанції влади. Інструменти, прийоми ефективного використання влади. Баланс між егоцентричною поведінкою та суспільними задачами, вимогами і результатами. Сучасні форми влади: меритократія, адхократія. Переконавання і наснага для лідера: значення для підтримання авторитету. Суть поняття мистецтва розмов з опонентом. Етапи розвитку лідерів.	Лекція – 2 год	ОЛ – 1, 3 ДЛ – 3, 4, 7, 8	Опрацювати літературу, підготуватися до практичного заняття	Тиждень 9
10	Тема 5. Сучасний погляд на лідерство. Практикум «Ваш стиль керівництва». Вправи та тест для оцінки власного стилю лідерства та ефективності його використання.	Практичне заняття (групова робота, дискусія) – 2 год.	ОЛ – 1, 3 ДЛ – 3, 4, 7, 8	Оцінити власний стиль лідерства за допомогою психологічних тестів, зробити	Тиждень 10

				висновки	
11	Тема 6. Поведінка керівника (Team-лідера) на різних етапах групової динаміки. Ситуаційний підхід до стилю керівництва. Відповідність стилю керівництва етапу групової динаміки. Управління процесом запровадження організаційних змін.	Лекція – 2 год	ОЛ – 1, 2, 3 ДЛ – 1, 4, 7	Опрацювати літературу, підготуватися до практичного заняття	Тиждень 11
12	Тема 6. Поведінка керівника (Team-лідера) на різних етапах групової динаміки. Рольова гра: визначення цілей та постановка завдань групі; проведення зборів та нарад.	Практичне заняття Рольова гра «Нарада» – 2 год.	ОЛ – 1, 2, 3 ДЛ – 1, 4, 7	Скласти висновки щодо визначення «природного» стилю керівництва, складання плану розвитку для використання всіх стилів керівництва	Тиждень 12
13	Тема 7. Дизайн-мислення. Прийняття рішень в демократичний спосіб. Сприяння творчості у командах. Прийняття рішень та стимулювання творчості. Моделі прийняття рішень: раціональна, інтуїтивна. Архітектура робочих завдань, операцій, процесів. Види, особливості бізнес-комунікацій та шляхи покращення. Дизайн-мислення у бізнесі. Прикладні інструменти та технології, у т.ч. сторітлінг.	Лекція – 2 год	ОЛ – 1, 2, 3 ДЛ – 1, 2, 3, 4, 7	Опрацювати літературу, підготуватися до практичного заняття	Тиждень 13
14	Тема 7. Дизайн-мислення. Практикум: Правила, сценарії та прийоми сторітлінгу: вивчення та відпрацювання.	Практичне заняття (групова робота, дискусія) – 2 год.	ОЛ – 1, 2, 3 ДЛ – 1, 2, 3, 4, 7	Підготувати презентацію «Засоби візуального впливу на одержувача інформації» Написати сценарій на тему, яку надасть викладач	Тиждень 14
15	Тема 8. Створення атмосфери співпраці та спільного вирішення проблем. Аргументація та переконання як основа позитивного впливу. Технології переконання для просування своїх ідей. Створення довіри як основний елемент комунікації. Навички встановлення та підтримання контакту, навички активного слухання. Ефективний зворотний зв'язок. Запитання як головний інструмент комунікації. Алгоритм конструктивної критики. Види аргументації: раціональна та емоційна. Типи аргументів, правило використання різних психотипів партнерів. Комунікації у переговорних процесах. З'ясування труднощів, помилок у комунікаціях під час перемовин. Секрети перетворення «важких»	Лекція – 2 год	ОЛ – 1, 3 ДЛ – 1, 2, 4	Опрацювати літературу, підготуватися до практичного заняття	Тиждень 15

	перемовин у взаємовигідне співробітництво. Значення попередньої підготовки. Три золотих правила переговорів.				
16	Тема 8. Створення атмосфери співпраці та спільного вирішення проблем. Практикум: Як упоратися з важким опонентом. Способи протистояння маніпулюванню Рольова гра «Опоненти».	Практичне заняття Рольова гра «Опоненти» – 2 год.	ОЛ – 1, 3 ДЛ – 1, 2, 4	Конспект: найкорисніші слова та фрази успішного переговорника.	Тиждень 16